

تحلیل ساختاری-تفسیری شاخص‌های مسکن پایدار در محلات شهری

(مطالعه موردی: محله‌ی سنگی-شهر بوشهر)

احمد رضا خواجه^{*}، حمیدرضا صارمی^{**}، خاطره مغانی رحیمی^{***}، پریچهر رشید قلم^{****}

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۰۹/۰۹ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۴/۰۱/۱۵

چکیده

مسکن پایدار یکی از مفاهیم بسیار مهم به منظور ارتقاء عدالت اجتماعی و محیطی و بهینه‌سازی مصرف انرژی است، که در ایران و به‌ویژه در شهر بوشهر، به‌طور جدی مورد بررسی و اجرا قرار نگرفته است. به این منظور این پژوهش با هدف شناسایی کلیدی‌ترین شاخص‌های مسکن پایدار در محله‌ی سنگی انجام شده است. روش تحقیق در این پژوهش توصیفی-تحلیلی بوده و از مدل‌سازی ساختاری تفسیری برای تحلیل و اولویت‌بندی روابط درونی شاخص‌ها استفاده شده است. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد، دسترسی به حمل‌ونقل عمومی، دسترسی به خدمات و مطلوبیت نما و فرم داخلی به‌عنوان مؤثرترین شاخص‌ها در ارتقای پایداری مسکن در محله‌ی سنگی شناسایی شده‌اند. همچنین شاخص‌های زیست‌محیطی و اجتماعی به‌طور هم‌زمان و با تأثیر متقابل، بر موضوع موثر هستند. در نتیجه این پژوهش با ارائه چارچوبی کاربردی برای شناسایی و اولویت‌بندی شاخص‌های پایداری، مبنای ارزشمندی را برای سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان در جهت تدوین برنامه‌های جامع مسکن پایدار فراهم می‌آورد.

واژه‌های کلیدی

مسکن پایدار، تحلیل ساختاری-تفسیری (ISM)، بوشهر، محله‌ی سنگی

* دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی شهری، گروه شهرسازی، دانشکده‌ی هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران. ایران.

Email: ahmadreza.khajeh@modares.ac.ir - ID: 0009-0009-2326-5857

** دانشیار گروه شهرسازی، دانشکده‌ی هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران. ایران. (مسئول مکاتبات)

Email: saremi@modares.ac.ir - ID: 0000-0002-3625-7268

*** دانشجوی دکتری شهرسازی، دانشکده‌ی هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران. ایران.

Email: k.moghanirahimi@modares.ac.ir - ID: 0000-0002-1791-797X

**** دانشجوی دکتری شهرسازی، دانشکده‌ی هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران. ایران.

Email: p.rashidghalam@modares.ac.ir - ID: 0009-0002-5433-6493